

14. august 2009

EM 2009/18

Inatsisartut suleriaasianni § 32 naapertorlugu matumuuna aalajangiiffigisassatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussissaanga:

Naalakkersuisut suliamik nuna tamakkerlugu kræfti pillugu pilersaarummik kingusinnerpaamik 2011-mi kinguneqartussamik aallartitseqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Astrid Fleischer Rex, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Kræfti nappaataavoq amiilaarnartoq ilaatigut katsorsarneqarsinnaasoq. Nappaat allatigut toqussutaasarpoq. Demokraatit isumaqarput uagut Kalaallit Nunatsinni kræftip pinaveersaartinneqarnissaata qanoq iliuuseqarfiginissaa pingaaruteqartoq, isumaqarpugullu kræftimik nappaatip sapinngisamik piaarnerpaamik paasineqarnissaa suussusersineqarnissaalu pingaaruteqartoq, taamaalilluni katsorsaaneq aallartinneqarsinnaaniassammat.

Siunnersuutikkut matumuuna Demokraatit saqqummiussinermittut siunertaat pingarneq tassaavoq kræftimik nappaateqartunut annertuumik siunissamullu ungasinnerusumut sammisitamik suliniuteqarnissaq. Upperaarput kræfteqartunut pilersaarussiaq inuunermik annaassisinnaasoq. Tulliullugu upperaarput kræfteqartunut pilersaarussiaq kræfteqarnerit assigiinngitsut katsorsarneqarnissaanni inuiaqatigiinnut aningaasarpassuarnik ileqqaarutaasinnaasoq.

Illissakkut kræfteqarnermut akiuussutissamut atulersitseqataanertik Demokraatit nuannaarutigaa, taamaalillunimi taamatut kræfteqarneq siunissami annikillisinneqarsinnaammat. Isumaqarpuguttaq pissusissamisoortuusoq Svend Junge toqoreersimasoq Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut CT-scannerimik tunissuteqarneranut qamannga pisumik assorsuaq qutsavigissallugu pissusissamisoortuusoq.

”Kalaallit Nunaanni innuttaasunik misissuineq 2005-2007 – Inuuniarnermi atukkat, inuunermik atuneq peqqissuserlu” –mi takuneqarsinnaavoq nunatsinni maani kræfteqartarneq takussaanerpaq tassaasoq anersaartuutini puannilu tupamik pissuteqartumik kræfteqarneq. Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfinnik nakkutilliisoqarfik 2003-mi saqqummersitaa naapertorlugu, 1999-imiit 2002-mut kræfteqartunit nalunaarsorneqarsimasunit 626-usunit katillugit 25 procentit puatsigut kræftertut nalunaarsorneqarsimapput.

Peqqinnissaqarfinnik nakkutilliisoqarfik 2004-mut ukiumoortumik nalunaarusiamini erseqqarilluinnartumik nalunaaruteqarpoq tassanilu Kalaallit Nunaanni kræfteqartunut tunngatillugu kisitsisit pissarsiarineqarsinnaasut nutaanerpaat takuneqarsinnaallutik. Tassani allassimavoq:

”Ataatsimut isigalugu ilimagisariaqarpoq Kalaallit Nunaanni kræfteqartarnerit affaat sinnerlugit pinaveersaartinniarneqarsinnaanerat. Imaappoq, amerlassutsit ikileriarujussuarnissaat ilimagisariaqartoq imaluunniit pilersarnerit ikilisinneqarsinnaasut, pujortartarneq

aalakoornartumillu atuisarneq pillugit sukumiisumik qaammarsaavigineqarsinnaassappata taamaalillunilu pujortartartut ikilisillugit annikinnerusumillu aalakoornartumik atuinikinnerulersitsilluni. Pujortartarneq aalakoornartutortarnerlu inuiaqatigiinni kalaallini akisoorujussuvoq!”

Demokraatit nalunngilaat inuit pujortarunnaarnissaannik imigassartorunnaarnissaannillu suliniuteqartoqalereersoq. Naammattumik iliuseqartoqarnersoq suleqatigiissitamut nuna tamakkerlugu kræfteqartunut pilersaarutip suliarinissaanut isumaginnittussamut ingerlatikkumavarput. Kisiannili qularutissaanngilaq inuiaqatigiisugut siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasarpassuarnik ileqqaarsinnaagatta ingammillu agguaqatigiissillugu inuuneqqortussuseq sivitsorsinnaallugu, ataqatigiissaagaanerusumik suliniuteqarneq ingerlanneqartuuppat.

Nuna tamakkerlugu kræfteqartunut pilersaarusiap minnerpaamik makkuninnga imaqaarnissaa Demokraatit piumagaluurpaat:

- Kræfteqartarnerup katsorsaanerullu inernerisa kisitsisitigut nutaamik paasissutissiivigineqarnerat malinnaasitaq
- Nappatsaaliuinermik suliniuteqarnerup pitsaanerulersinnissaanut siunnersuutit
- Kræftertut katsorsarneqartarnerisa pitsaanerulersinnissaanut siunnersuutit
- Suleqatigiissitap siunnersuutimi qanoq piviusunnngortinnissaanut siunnersuutai

Neriuffiup (Kræftens Bekæmpelse) aamma suliamut ilaatinneqarnissaa Demokraatit piumagaluurpaat.

Siunnersuutip isumaqataaffigineqarluarnissaa kissaatigalugu Inatsisartuni oqaluuserisassanngorlugu ingerlateqqippara.